

4

Scenario totale lockdown: juridische grondslagen

Inleiding

In het IAO en ICCb van 7 april 2020 is een scenario voor een totale lockdown besproken. In dat kader is toegezegd een verkenning naar de juridische grondslagen voor een totale lockdown te zullen laten uitvoeren. Dit document bevat de verkenning (door JenV/DWJZ en NCTV en BZK/CZW) van drie juridische grondslagen, te weten het aanscherpen van de noodverordeningen, het activeren van de bevoegdheid van de minister van JenV op grond van artikel 8 Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag en het opstellen van een tijdelijke COVID-19-wet.

In dit document is sprake van een totale lockdown, als aanduiding van een situatie waarin verdergaande maatregelen zijn getroffen dan tot nu toe, en de bewegingsvrijheid van de bevolking dus verdergaand beperkt is dan tot nu toe. Overigens zal een lockdown nooit 'totaal' zijn. Bepaalde vitale en cruciale processen en basisbehoeften moeten ten behoeve van de continuïteit van de samenleving van deze lockdown worden uitgezonderd, om maatschappelijke ontwrichting te voorkomen. De uitzonderingen zijn van belang voor de juridische vormgeving van een lockdown, omdat die in belangrijke mate bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of de gedragsbeïnvloedende maatregelen een solide juridische basis hebben.

Begonnen wordt met een schets van de hoofdlijnen van een totale lockdown en de uitzonderingen daarop.

1. Maatregelen totale lockdown

Scope

De maatregelen gelden voor Europees Nederland en richten zich op de samenleving als geheel. Voor Caribische Nederland moet beleidsmatig een aparte afweging worden gemaakt, maar voor de juridische grondslag is er weinig verschil.¹

Beoogd effect

Het beoogde effect van een totale lockdown is maximale voorkoming van besmetting. Maatregelen die daartoe kunnen worden getroffen:

- Iedereen blijft binnen;
- Bedrijven, winkels en onderwijsinstellingen zijn gesloten (differentiatie/fasering hierin is mogelijk, bijvoorbeeld het in eerste instantie open houden van productiebedrijven, mits daarbij de kans op besmetting kan worden geminimaliseerd);
- Grenzen zijn gesloten met uitzondering van beroepsgoederenvervoer en forensen werkzaam in vitale/cruciale processen.

Uitzonderingen hierop: vitale en cruciale processen en basisbehoeften

Als er sprake is van een vitaal of een cruciaal proces of een bepaalde basisbehoefte dan zijn uitzonderingen mogelijk op het gebod om binnen te blijven.

¹ De bevoegdheden uit de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag kunnen ook in CN worden ingezet en een COVID-19-wet kan (mede) van toepassing zijn op CN. Het enige verschil is dat er in CN geen veiligheidsregio's bestaan. Noodverordeningen worden in CN afgekondigd door de gezaghebbers.

In bijlage 1 zijn de lijsten met (uitzonderingen voor) de vitale processen, cruciale processen en bepaalde basisbehoeften opgenomen.

2. Juridische basis voor strafbaarstelling / juridische grondslagen

Er zijn drie grondslagen denkbaar die hierna zullen worden beschreven:

- A. De noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's,
- B. De bevoegdheid van de minister van JenV op grond van artikel 8 Wbbbg,
- C. Een op COVID-19 toegespitste wet in formele zin (met spoed tot stand te brengen).

In bijlage 2 zijn de hierna genoemde wetsartikelen opgenomen.

A. Aanscherpen noodverordening

De door het kabinet noodzakelijk geachte maatregelen zijn tot op heden neergelegd in opdrachten van de minister van VWS aan de voorzitters van de veiligheidsregio's op grond van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid (Wpg). De voorzitters van de regio's hebben vervolgens gezamenlijk in het Veiligheidsberaad een model-noodverordening opgesteld. Op grond daarvan stelt elke voorzitter voor de eigen regio een noodverordening vast, waarbij regionaal maatwerk mogelijk is. Langs deze weg worden kabinetsbesluiten omgezet in handhaafbare voorschriften.

De bevoegdheid tot het opstellen van noodverordeningen is gebaseerd op artikel 176 van de Gemeentewet. De daar geformuleerde bevoegdheid berust op grond van artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's voor de bestrijding van het coronavirus bij de voorzitter van de veiligheidsregio, bij uitsluiting van de afzonderlijke burgemeesters. Deze aanpak beoogt landelijke uniformiteit te realiseren.

Met het oog op een totale lockdown zou in de noodverordening moeten worden bepaald dat mensen binnen moeten blijven, dat bedrijven en instellingen in beginsel gesloten zijn en evenementen en samenkomsten verboden. Daarbij moet ook ruimte zijn voor uitzonderingen, zoals nu ook al het geval is d.m.v. een vaste lijst en een vangnetbepaling; zie artikel 3.1 van de tweede model-noodverordening:

Artikel 3.1. Uitzonderingen

1. De verboden in deze verordening zijn niet van toepassing op:
 - a. de betrokken hulpdiensten en toezichthouders;
 - b. activiteiten die noodzakelijk zijn voor de voortgang van vitale processen zoals beschreven op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-kinderopvang/cruciale-beroepen>;
 - c. door de voorzitter te bepalen (categorieën van) gevallen.
2. De voorzitter kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een vrijstelling of ont-heffing op basis van het eerste lid, onderdeel c. Het is verboden om in strijd met dergelijke voorschriften en beperkingen te handelen.

Om de noodverordening aan te scherpen om een totale lockdown te effectueren, is een aanpassing van de aanwijzing van de minister van VWS noodzakelijk.

B. Bevoegdheid op grond van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Wbbbg)

De relevante noodbevoegdheid is te vinden in artikel 8 van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Wbbbg). Op grond van artikel 8 Wbbbg heeft de minister van JenV (en de commissaris van de Koning) de bevoegdheid het vertoeven in de open lucht te beperken. Artikel 8 Wbbbg stelt geen beperkingen aan de manier waarop het vertoeven in de open lucht wordt beperkt. Dat geeft ruimte om een invulling te geven aan een lockdown die past bij de situatie. Materieel kan dit ertoe leiden dat, behoudens nader te omschrijven uitzonderingen, burgers binnen moeten blijven.

Bij inzet van artikel 8 Wbbbg kan landelijke uniformiteit verzekerd worden, maar regionale differentiatie is ook mogelijk.

Artikel 8 Wbbbg (noodbevoegdheid) kan op twee manieren worden geactiveerd:

- a. in het kader van een beperkte of algemene noodtoestand. Het afkondigen van de noodtoestand verloopt via een koninklijk besluit (KB), op voordracht van de Minister-President, dat aan de Staten-Generaal moet worden gemeld, waarna de Staten-Generaal terstond in verenigde vergadering moeten beslissen over het voortduren van de noodtoestand. In deze tijd geen aanlokkelijk perspectief vanwege de gezondheidsrisico's. Ook zou gelet moet worden op de psychologische impact van het afkondigen van een noodtoestand.
- b. via de zogeheten 'separate toepassing' van noodrecht. Ook daarvoor is een KB op voordracht van de Minister-President nodig. De bevoegdheid kan daarna direct worden ingezet, maar er moet wel z.s.m. een wetsvoorstel worden ingediend om de Kamers in de gelegenheid te stellen een oordeel te geven over het voortduren van de bevoegdheid.

In strijd handelen met een beperking als bedoeld in artikel 8 Wbbbg is een overtreding en wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie (maximaal € 8.700,-). Dit is overigens een hogere geldboete dan ingeval van overtreding van een noodverordening (tweede categorie, maximaal € 4.350,-). De strafbaarstelling is geregeld in artikel 30, eerste lid, onderdeel b, van de Wbbbg.

Artikel 8 Wbbbg veronderstelt dat er een algemene maatregel van bestuur (amvb) is met nadere regels over de uitoefening van de bevoegdheid om het verblijf in de open lucht te beperken. Die amvb is er – nog – niet. Materieel zou in spoedeisende gevallen ter overbrugging (namelijk totdat de amvb er is) een ministeriële regeling uitkomst kunnen bieden, in lijn met artikel 8, derde lid, Wbbbg.

In die regeling dienen onder meer de voorwaarden te worden beschreven waaronder men wel of niet buiten mag zijn. Zo kan ervoor gekozen worden het vertoeven in de open lucht uitsluitend mogelijk te maken voor strikt noodzakelijke verplaatsingen, die vanzelfsprekend nader moeten worden beschreven.

De bevoegdheid van artikel 8 Wbbbg kan alleen worden gebruikt voor het beperken van het vertoeven in de open lucht en niet voor veel andere maatregelen die nu in de noodverordeningen zijn opgenomen (denk aan verbod op evenementen, sluiting bedrijfstakken). Bij een keuze voor artikel 8 Wbbbg zullen de noodverordeningen dus (deels) moeten blijven bestaan, of die maatregelen zullen op een andere grondslag gebaseerd moeten worden. Hierdoor zouden twee systemen naast elkaar ontstaan. Dat kan problemen opleveren bij de naleving en handhaving.

C. COVID-19-wet

Het beoogde verbod, de uitzonderingen, eventuele andere maatregelen, toezicht en (strafrechtelijke/bestuursrechtelijke) handhaving en rechtsbescherming kunnen in een op de situatie toegespitste wet worden opgenomen waardoor de noodverordeningen kunnen worden ingetrokken en er dus geen twee systemen naast elkaar bestaan.

Deze wet zal naar zijn aard een tijdelijke wet zijn. Aandachtspunten zijn onder meer de werkingsduur en de mogelijkheden om de werkingsduur van de wet te verlengen mocht blijken dat de maatregelen langer nodig zijn dan ten tijde van de totstandkoming van wet werd ingeschat. Een tijdelijke wet is qua procedure een gewone wet. De Afdeling advisering van de Raad van State en het parlement worden dus vooraf betrokken bij de totstandkoming.

Aandachtspunt is of de COVID-19-wet ook toegesneden moet zijn op Caribisch Nederland danwel dat er een vergelijkbare wet moet komen voor dat gebied.

Op de volgende pagina zijn de drie verschillende grondslagen naast elkaar gezet, gevolgd door een toelichting.

De drie opties naast elkaar

	Betrokkenheid Parlement vooraf	Grondwet / EVRM	Handhaafbaarheid	Flexibiliteit	Landelijke uniformiteit	Conclusie
Noodverordening	Geen	In de noodverordening kan het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer niet worden beperkt.	nvt	nvt	nvt	Een noodverordening is <i>geen</i> voldoende juridische grondslag voor een totale lockdown. Een noodverordening is immers geen wet in formele zin die in artikel 10 van de Grondwet wordt geëist om het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer te kunnen beperken. Elementen uit de huidige noodverordeningen staan al ter discussie.
Bevoegdheid minJenV artikel 8 Wbbbg	Wel	De Wbbbg is de wettelijke basis die invulling geeft aan de eis in artikel 10 Gw dat alleen bij of krachtens wet in formele zin het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke	6 maanden hechtenis of geldboete derde categorie	Grote mate van flexibiliteit	Gewaarborgd	Deze bevoegdheid kan worden gebruikt, maar alleen voor 'het beperken van het vertoeven in de open lucht' en niet voor veel andere maatregelen die nu in de noodverordeningen zijn opgenomen: de noodverordeningen zullen dus (deels) moeten blijven bestaan waardoor er twee systemen naast elkaar gaan ontstaan.

		levenssfeer mag worden beperkt.				
COVID-19-wet	Wel. Ook kan het Parlement worden betrokken bij nadere regels door het voorhangen van een amvb of het melden van een ministeriële regeling	Bij wet kunnen bepaalde grondrechten worden beperkt.	Eigen strafbaarstelling	Flexibiliteit (open afschaling en beschrijving specifieke maatregelen) te organiseren door delegatiebepalingen (amvb en ministeriële regelingen), vergt instemming TK en EK met deze systematiek).	Gewaarborgd	Een tijdelijke wet is de meest geëigende grondslag voor een totale lockdown: in zo'n wet kunnen alle maatregelen worden opgenomen, evenals de rechtsbescherming en de strafbaarstelling. Beperking van bepaalde grondrechten is mogelijk. De noodverordeningen kunnen worden ingetrokken waardoor er één juridische kader is dat bovendien landelijke uniformiteit waarborgt.

Toelichting

Betrokkenheid parlement

Zowel bij het activeren van de noodbevoegdheid als bij een COVID-19-wet is de betrokkenheid van het parlement gewaarborgd. Het parlement heeft geen rol bij de amvb (met maatregelen etc) op grond van de Wbbbg tenzij de amvb wordt voorgehangen. Over een amvb wordt altijd het advies van de Raad van State gevraagd.

Grondwet en EVRM

Bij een totale lockdown zullen nationaal en internationaal beschermde grondrechten worden beperkt. Verschillende door de Grondwet beschermde grondrechten vereisen voor een dergelijke inperking een specifieke wettelijke grondslag. Dat geldt in deze context in het bijzonder voor het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10 Grondwet). Dit recht ziet op de vrijheid om het

eigen leven in vrijheid vorm te geven. Dit recht wordt door een totale lockdown in verregaande mate beperkt. Artikel 176 Gemeentewet – dat de grondslag vormt voor noodverordeningen – is te algemeen geformuleerd om als basis te kunnen dienen voor een dergelijke inperking. Een noodverordening kan derhalve (in beginsel) niet als een deugdelijke grondslag. De Wbbbg biedt wel een grondslag voor de beperking van dit recht. Een dergelijke grondslag zou ook in een speciale COVID-19-wet gerealiseerd kunnen worden.

Een bijeenkomst van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard binnen gebouwen of besloten plaatsen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, Grondwet kan niet worden verboden (ook niet in een formele wet en ook niet in een algemene noodtoestand). Aangezien religieuze bijeenkomsten in dit scenario zijn aangemerkt als cruciale processen, is een dergelijk verbod niet aan de orde.

De drukpersvrijheid mag niet worden ingeperkt door vormen van voorafgaand verlof (artikel 7 Grondwet). Andere regels die de drukpersvrijheid raken, moeten in beginsel in een formele wet staan. Er kan van artikel 7 GW alleen worden afgeweken als de noodtoestand is uitgeroepen o.g.v. artikel 103 GW.

Artikel 2 van de Grondwet garandeert een ieder het recht om het land te verlaten, behoudens in de gevallen bij de wet bepaald. Dit recht kan alleen bij wet en dus niet bij noodverordening worden beperkt. Daarnaast geldt op grond van artikel 3 van het vierde Protocol bij het EVRM dat aan niemand het recht mag worden ontnomen het grondgebied te betreden van de Staat, waarvan hij onderdaan is. Omdat op deze bepaling geen uitzonderingen zijn toegestaan, dient bij een totale lockdown een uitzondering te worden gemaakt voor Nederlanders die willen terugkeren.

Omdat het tijdens een totale lockdown toegestaan blijft om de woning te verlaten (zij het voor een limitatief opgesomd aantal doeleinden), zal een rechter deze vorm van lockdown waarschijnlijk niet aanmerken als een vorm van vrijheidsontneming in de zin van artikel 15 Grondwet.

Handhaafbaarheid

Het vraagstuk van het vormgeven van handhaafbare bepalingen speelt in gelijke mate bij de juridische grondslagen.

Handhaving van een verbod 'niet naar buiten, tenzij...' is niet eenvoudig. Hoe bepaal je of iemand aan de uitzonderingen voldoet als die zich op straat begeeft, en welke activiteit noodzakelijk is voor een vitaal proces. Als de bepalingen handhaafbaar moeten zijn in de zin dat mensen bestraft moeten kunnen worden indien zij zich niet aan de regels houden (en niet reageren als ze erop worden aangesproken), is nodig dat op individueel niveau bepaald wordt of men onder de uitzonderingen valt. Voor de uitwerking zou gebruik gemaakt kunnen worden van ervaringen in het buitenland met vergelijkbare constructies, zoals de afgifte van individuele verklaringen door dan wel de overheid, dan wel het bedrijfsleven.

Flexibiliteit

Artikel 8 Wbbg buiten een noodtoestand

Voor het activeren van de noodbevoegdheid buiten een noodtoestand is een KB, op voordracht van de MP, nodig. Dit kan naar verwachting binnen 3 dagen zijn gerealiseerd. De bevoegdheid kan vervolgens direct worden ingezet, maar er moet wel z.s.m. een wetsvoorstel worden ingediend om de Kamers in de gelegenheid te stellen een oordeel te geven over het voortduren van de bevoegdheid.

Voor de uitoefening van de bevoegdheid op grond van artikel 8, eerste lid, Wbbbg is niet alleen een KB vereist, maar ook een amvb (artikel 8, tweede lid) waarover advies moet worden gevraagd aan de Raad van State. In de amvb worden nadere regels gegeven met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bijvoorbeeld over de wijze van bekendmaking en publicatie, ook van de uitzonderingen.

Artikel 8 Wbbbg in een noodstand

Voor het activeren van de noodbevoegdheid in de algemene of beperkte noodtoestand is een KB, op voordracht van de MP, nodig. Het KB dient aan de Staten-Generaal te worden gemeld, waarna de Staten-Generaal terstond in verenigde vergadering moeten beslissen over het voortduren van de noodtoestand. Daarnaast moet de noodbevoegdheid bij KB worden geactiveerd; dit kan hetzelfde KB zijn als dat waarbij de noodtoestand wordt afgekondigd. De bevoegdheid kan direct worden ingezet en er is geen verlengingswet nodig. Ook voor het kunnen uitoefenen van de bevoegdheid in een noodtoestand is een amvb noodzakelijk, zie hierboven.

COVID-19-wet

Wijziging van maatregelen dient te gebeuren door een wetswijziging, met advies van de RvSt en oordeel van de TK en de EK. Een alternatief is het opnemen van delegatie-bepalingen opdat bij amvb of ministeriële regeling maatregelen kunnen worden aangepast. Met deze systematiek zullen de Tweede en Eerste Kamer dus bij de behandeling van het wetsvoorstel moeten instemmen. Parlementaire betrokkenheid kan worden gewaarborgd door het voorhangen van zo'n amvb of het melden van een ministeriële regeling. Het verlengen van de wet kan naar verwachting relatief snel of er zou in de wet moeten worden geregeld dat dit bij amvb kan, al dan niet met een voorhangprocedure.

Landelijke uniformiteit

Het opstellen van noodverordening is bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis de bevoegdheid van de voorzitter van de veiligheidsregio en daarbij kan een voorzitter kiezen voor regionaal maatwerk. Landelijke uniformiteit is daarmee geen vaststaand feit. De andere juridische grondslagen werken in beginsel uniform, tenzij daarbij voor regionale differentiatie wordt gekozen.

Bijlage 2: relevante artikelen

Grondwet

Artikel 2

- 1 De wet regelt wie Nederlander is.
- 2 De wet regelt de toelating en de uitzetting van vreemdelingen.
- 3 Uitlevering kan slechts geschieden krachtens verdrag. Verdere voorschriften omtrent uitlevering worden bij de wet gegeven.
- 4 Ieder heeft het recht het land te verlaten, behoudens in de gevallen, bij de wet bepaald.

Artikel 6

- 1 Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
- 2 De wet kan ter zake van de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Artikel 7

- 1 Niemand heeft voorafgaand verloop nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
- 2 De wet stelt regels omtrent radio en televisie. Er is geen voorafgaand toezicht op de inhoud van een radio- of televisieuitzending.
- 3 Voor het openbaren van gedachten of gevoelens door andere dan in de voorgaande leden genoemde middelen heeft niemand voorafgaand verloop nodig wegens de inhoud daarvan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De wet kan het geven van vertoningen toegankelijk voor personen jonger dan zestien jaar regelen ter bescherming van de goede zeden.
- 4 De voorgaande leden zijn niet van toepassing op het maken van handelsreclame.

Artikel 10

- 1 Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.
- 2 De wet stelt regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.
- 3 De wet stelt regels inzake de aanspraken van personen op kennisneming van over hen vastgelegde gegevens en van het gebruik dat daarvan wordt gemaakt, alsmede op verbetering van zodanige gegevens.

Artikel 15

- 1 Buiten de gevallen bij of krachtens de wet bepaald mag niemand zijn vrijheid worden ontnomen.
- 2 Hij aan wie anders dan op rechterlijk bevel zijn vrijheid is ontnomen, kan aan de rechter zijn invrijheidstelling verzoeken. Hij wordt in dat geval door de rechter gehoord binnen een bij de wet te bepalen termijn. De rechter gelast de onmiddellijke invrijheidstelling, indien hij de vrijheidsontneming onrechtmatig oordeelt.

- 3 De berechting van hem aan wie met het oog daarop zijn vrijheid is ontnomen, vindt binnen een redelijke termijn plaats.
- 4 Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt.

Protocol Nr. 4 bij het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, tot het waarborgen van bepaalde rechten en vrijheden die niet reeds in het Verdrag en in het Eerste Protocol daarbij zijn opgenomen

Artikel 3 Verbod van uitzetting van onderdanen

- 1 Niemand mag, bij wege van een maatregel van individuele of collectieve aard, worden uitgezet uit het grondgebied van de Staat, waarvan hij een onderdaan is.
- 2 Aan niemand mag het recht worden ontnomen het grondgebied te betreden van de Staat, waarvan hij een onderdaan is.

Wet publieke gezondheid (Wpg)

Artikel 6, vierde lid

- 4 De voorzitter van de veiligheidsregio draagt zorg voor de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A, of een directe dreiging daarvan, en is dan ten behoeve van deze bestrijding bij uitsluiting bevoegd om toepassing te geven aan de artikelen 34, vierde lid, 47, 51, 54, 55 of 56.

Artikel 7, eerste lid

- 1 In de situatie, bedoeld in artikel 6, vierde lid, geeft Onze Minister [van VWS] leiding aan de bestrijding en kan Onze Minister de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen, waaronder begrepen het opdragen tot het toepassen van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk V.

Wet veiligheidsregio's

Artikel 39, eerste lid

- 1 In geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de voorzitter van de veiligheidsregio ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de betrokken gemeenten bij uitsluiting bevoegd toepassing te geven aan:
 - a. de artikelen 4 tot en met 7 van deze wet;
 - b. de artikelen 172 tot en met 177 van de Gemeentewet, met uitzondering van artikel 176, derde tot en met zesde lid;
 - c. de artikelen 11, 14, eerste lid, 56, eerste en vierde lid, en 62 van de Politiewet 2012;
 - d. de artikelen 5 tot en met 9 van de Wet openbare manifestaties.

Gemeentewet

Artikel 175, eerste lid

- 1 In geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de burgemeester bevoegd alle bevelen te geven die hij ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig acht. Daarbij kan van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften worden afgeweken

Artikel 176, eerste lid

- 1 Wanneer een omstandigheid als bedoeld in artikel 175, eerste lid, zich voordoet, kan de burgemeester algemeen verbindende voorschriften geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn. Daarbij kan van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften worden afgeweken. Hij maakt deze voorschriften bekend op een door hem te bepalen wijze.

Wbbbg

Artikel 8

1. Onze Minister van Veiligheid en Justitie en de commissaris van de Koning zijn bevoegd het vertoeven in de open lucht te beperken.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gegeven met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid.
3. Onze Minister van Veiligheid en Justitie is bevoegd in spoedeisende gevallen regels te geven waarbij wordt afgeweken van de regels, bedoeld in het tweede lid, of deze buiten werking worden gesteld. De door Onze voornoemde Minister gegeven regels worden op een door hem te bepalen wijze bekendgemaakt en treden na deze bekendmaking terstond in werking. Deze regels worden in ieder geval geplaatst in de Staatscourant.

Artikel 29

Onze Minister van Veiligheid en Justitie is bevoegd tot toepassing van bestuursdwang ter handhaving van zijn maatregelen

Artikel 30

- 1 Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft:
 - a. hij die in strijd handelt met een verbod als bedoeld in artikel 12;
 - b. hij die in strijd handelt met een beperking, bevel of verbod als bedoeld in de artikelen 8, eerste lid, en 9, eerste lid
 - c. hij die in strijd handelt met een beperking of een verbod als bedoeld in artikel 17, eerste lid;
 - d. hij die in strijd handelt met een bepaling of een verbod als bedoeld in artikel 13;
 - e. hij die in strijd handelt met een bepaling of een verbod als bedoeld in het eerste lid van artikel 11, of een voorwaarde als bedoeld in het tweede lid van dat artikel, niet nakomt.
- 2 Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft hij die opzettelijk in strijd handelt met een bevel of verbod als bedoeld in artikel 9.
- 3 De feiten, in het eerste lid strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen, die in het tweede lid strafbaar gesteld, als misdrijven.

departementaal vertrouwelijk